

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αρ. Πρωτ. 4335/19.9.2019

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**ΑΠΟΦΑΣΗ
131/2019**

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 07.11.2019 και ώρα 10:00 προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο, Ξενοφώντα Μορώνη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη Δήμητρα Παπαδοπούλου, Καλλιόπη Διαμαντάκου, Βασίλειο Καραποστόλη, Νικόλαο Κιάο, Ευαγγελία Μήτρου και Γεώργιο Σαρειδάκη. Από το μέλος Γιώργος Πλειός, το οποίο είχε προκληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η εξέταση της με αριθμό πρωτοκόλλου 8259/11.12.2015 αίτησης θεραπείας του Παύλου Ανδρώνη, ιδιοκτήτη του ραδιοφωνικού σταθμού «ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΣ 95,5» Ν. Θεσσαλονίκης, με την οποία ζητεί να ανακληθεί η με αριθμό 303/2015 απόφαση του ΕΣΡ.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 652/17.12.2015, ο οποίος χρεώθηκε στην ειδική επιστήμονα Δώρα Παπαδάκη. Η Ειδική Επιστήμων υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 798/ΕΣ/17.09.2015 νομική της εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης παρέστη ο πληρεξούσιος δικηγόρος του σταθμού Σταύρος Μαλαμής. Ερωτηθείς από τον Πρόεδρο, ο εκπρόσωπος του σταθμού απάντησε ότι γνωρίζει το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβε δε τον λόγο και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς τους. Ζήτησε στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να του παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 14.11.2017 και ώρα 14.00 και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο σταθμός δεν κατέθεσε υπόμνημα.

Την 03.09.2019 και ώρα 10:30 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο και τα μέλη Καλλιόπη Διαμαντάκου, Γιώργο Πλειό, Νικόλαο Κιάο και Ευαγγελία Μήτρου. Απόντα τα μέλη Βασίλειος Καραποστόλης και Γεώργιος Σαρειδάκης, τα οποία είχαν προκληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, υπάλληλος του ΕΣΡ.

Ο Πρόεδρος ενημέρωσε αναλυτικά τον απόντα κατά την συζήτηση Γεώργιο Πλειό αναγιγνώσκοντας την έγγραφη εισήγηση και το σύνολο των λοιπών εγγράφων του φακέλου για την υπόθεση. Παρέστη επίσης και η ανωτέρω εισηγήτρια, η οποία ανέπτυξε το ζήτημα προφορικός και αποχώρησε. Η Ολομέλεια, αφού μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

I. Νομικό Μέρος

Κατά το άρθρο 20 του Συντάγματος: «1) Καθένας έχει δικαίωμα στην παροχή έννομης προστασίας από τα δικαστήρια και μπορεί να αναπτύξει σ' αυτά τις απόψεις του για τα δικαιώματα ή συμφέροντά του, όπως νόμος ορίζει. 2) Το δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερομένου ισχύει και για κάθε διοικητική ενέργεια ή μέτρο που λαμβάνεται σε βάρος των δικαιωμάτων ή συμφερόντων του». Κατά το άρθρο 10 παρ. 1 του Συντάγματος: «Καθένας ή πολλοί μαζί έχουν το δικαίωμα, τηρώντας τους νόμους του Κράτους, να αναφέρονται εγγράφως στις αρχές, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να ενεργούν σύντομα κατά τις κείμενες διατάξεις και να απαντούν αιτιολογημένα σε εκείνον που υπέβαλε την αναφορά, σύμφωνα με το νόμο». Κατά το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος: «Η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, που είναι ανεξάρτητη αρχή, όπως νόμος ορίζει. Ο άμεσος έλεγχος του Κράτους ... έχει ως σκοπό την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων καθώς και προϊόντων του λόγου και της τέχνης, την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της Χώρας,

καθώς και τον σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας ...». Κατά το άρθρο 5 παρ. 8 του Ν.2863/2000: «Οι αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης ... αποτελούν εκτελεστές διοικητικές πράξεις ... Κατά των αποφάσεων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης μπορεί να ασκηθούν αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθώς και οι προβλεπόμενες στο Σύνταγμα και τη 3 νομοθεσία διοικητικές προσφυγές ... ». Τέλος, κατά το άρθρο 24 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν.2690/1999): «Αν από τις σχετικές διατάξεις δεν προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης της, κατά το επόμενο άρθρο, ειδικής διοικητικής ή ενδικοφανούς προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος, για την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των εννόμων συμφερόντων του, που προκαλείται από ατομική διοικητική πράξη μπορεί, για οποιονδήποτε λόγο, με αίτησή του, να ζητήσει, είτε από τη διοικητική αρχή η οποία εξέδωσε την πράξη, την ανάκληση ή την τροποποίησή της (αίτηση θεραπείας), είτε, από την αρχή η οποία προΐσταται εκείνης που εξέδωσε την πράξη, την ακύρωσή της (ιεραρχική προσφυγή)».

Από τον συνδυασμό και τη λογική ερμηνεία των ρυθμίσεων αυτών συνάγονται τα ακόλουθα:

(Α) Ότι το πρόσωπο, για το οποίο εκδόθηκε βλαπτική των συμφερόντων του απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης και το οποίο (εκλήθη και) έλαβε κανονικά μέρος στη σχετική διαδικασία και ανέπτυξε τους υπερασπιστικούς του ισχυρισμούς (ή-πάντως-του δόθηκε η δυνατότητα να εκθέσει τις επί της υποθέσεως απόψεις του αλλά δεν το έπραξε), δύναται μεν να υποβάλει αναφορά, κατά το άρθρο 10 του Συντάγματος (την οποία το ΕΣΡ υποχρεούται να παραλάβει) δεν δικαιούται όμως να ζητήσει την ουσιαστική επανάκριση του ίδιου ζητήματος και την ανάκληση ή τροποποίηση της εις βάρος του απόφασης, παρά μόνον: (α) Εάν επικαλείται νομικό ή ουσιαστικό σφάλμα αυτής που θεμελιώνεται σε (νομικώς ουσιώδη) νέα δεδομένα, ήτοι δεδομένα που διαμορφώθηκαν ή κατέστησαν γνωστά στο βλαπτόμενο πρόσωπο μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας στην οποία στηρίχθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση (διοικητική πράξη) και τα οποία ως εκ τούτου δεν ήταν δυνατόν να προσκομισθούν και να ληφθούν υπόψιν από το κρίναν όργανο της υποθέσεως. (β) Εάν το επικαλούμενο (βλαπτικό για τον αιτούντα) σφάλμα προκύπτει από την ίδια την διοικητική πράξη.

(B) Ότι η τυχόν αίτηση που υποβάλλεται, εκ μέρους του βλαπτομένου, από την απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, για ανάκληση ή μεταρρύθμιση αυτής χωρίς την επίκληση νέων δεδομένων ή σφάλματος που προκύπτει από την ίδια την απόφαση, κατά τα προεκτεθέντα, δεν είναι παραδεκτή και γι' αυτό πρέπει να τυγχάνει αρνητικής «απαντήσεως», κατά την έννοια του άρθρου 10 του Συντάγματος, η σχετική δε «απάντηση», ανεξάρτητα από την τυπική της μορφή, δεν είναι εκτελεστική διοικητική πράξη (πρβλ. ΣτΕ 2855/2013, 4393/2013, 4519/2014, 4596/2015, 671/2016).

II. Πραγματικό Μέρος/ Υπαγωγή

Με την προσβαλλόμενη απόφαση, έγιναν δεκτά κατά λέξιν τα ακόλουθα: *«Το ΕΣΡ έχει επιληφθεί της υποθέσεως κατόπιν καταγγελίας ιδιώτη. Στην συγκεκριμένη εκπομπή, αντικείμενο της επίμαχης συζήτησης ήταν τα σχόλια, προσβλητικά και υβριστικά, κατά των γυναικών με κάποια παραπάνω κιλά βάρους, όπως θεωρείται από τους εκφωνητές η κ. Δήμητρα Λιάνη, οι οποίες χαρακτηρίστηκαν «πατσαβούρες», ή κάποια παραπάνω χρόνια ηλικίας, όπως θεωρείται από τους εκφωνητές ακόμη και η ηθοποιός Μόνικα Μπελούτσι, 52 ετών.*

Τα σχόλια αυτά προσβάλλουν όχι μόνο τις αναφερόμενες κυρίες, αλλά και όλες τις γυναίκες, οι οποίες στην εκπομπή αντιμετωπίζονται ως «αντικείμενα προς σεξουαλική χρήση», όπως προκύπτει από όλες τις προαναφερόμενες φράσεις, που καμία σχέση δεν έχουν με “ορθή, ευπρεπή και καλαίσθητη γλωσσική διατύπωση και εκφορά λόγου”, με χαρακτηριστικές εξ αυτών: «Μετά το σεξ, αγόρι μου, τι κάνει η γυναίκα στο κρεβάτι; Για πες μου. Ραπτόπουλος: Πιάνει χώρο». Και: «Ενώ ο άλλος ο Greek lover θα πηδάει τις Γερμανίδες τουρίστριες που διψάνε για σπέρμα» κ.α.

Το πρότυπο, που προέβαλε η εκπομπή, με κυνικότητα και χυδαιότητα, είναι η “Γυναίκα-σεξουαλικό αντικείμενο”. Αυτό, αλλά και όλο το περιεχόμενο της εκπομπής, είναι αντίθετο με την συνταγματική επιταγή περί σεβασμού της αξίας του ανθρώπου, περί ισότητας των φύλων, περί ποιοτικής στάθμης των εκπομπών. Είναι ακόμη αντίθετο με την υποχρέωση των σταθμών να σέβονται τα παρουσιαζόμενα και

αναφερόμενα πρόσωπα, να φροντίζουν να διέπονται οι εκπομπές τους από ευπρέπεια και καλαισθησία στη γλώσσα και συμπεριφορά, καθώς και να μεριμνούν για τη “σωματική, πνευματική και διανοητική ανάπτυξη των ανηλίκων”.

Η συγκεκριμένη εκπομπή συνέβαλε στην διαμόρφωση τέτοιας κοσμοθεωρίας και προσωπικότητας στους ανηλίκους, που ενδεχομένως καταλήγει στην τάση, αφενός των ανήλικων κοριτσιών να μην σέβονται τον εαυτό τους και την αξιοπρέπεια τους και, αφετέρου, των ανήλικων αγοριών να εστιάζουν αποκλειστικά στην σεξουαλικότητα των γυναικών και όχι στην προσωπικότητά τους.

Η εκπομπή μεταδόθηκε στις ώρες 12:00μ. έως 16:00μ.μ., ώρες δηλαδή, που είναι πιθανόν να ακούν ανήλικοι, ενώ, παρά το ακατάλληλο περιεχόμενο για αυτούς, δεν έγινε καμία σχετική αναφορά ή προειδοποίηση. Ενδέχεται έτσι, να “βλάψει σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων”, κατά παράβαση των ανωτέρω διατάξεων. Πλέον τούτων, η εκπομπή δεν έχει την από το Σύνταγμα επιβαλλόμενη ποιότητα, η οποία πρέπει να αποσκοπεί στην πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, στο σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και στην προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας. Κατά το άρθρο 1 παρ. 1 του Νόμου 2328/1995 οι σταθμοί στους οποίους χορηγούνται άδειες λειτουργίας ραδιοφωνικού σταθμού ακούν κατά παραχώρηση δημοσία λειτουργία και οφείλουν να ασκούν το δημόσιο λειτουργήμα τους με σύνεση και μετριοπάθεια.

Για τις εν λόγω εκτροπές ενδείκνυται όπως επιβληθεί στον ραδιοφωνικό σταθμό η διοικητική κύρωση του προστίμου

Λαμβανομένης υπόψη της βαρύτητας της παραβάσεως και του γεγονότος ότι έχουν επιβληθεί στον ραδιοφωνικό σταθμό, με τις υπ' αριθμ. 597/11.12.2007, 71/5.2.2008, 291/3.5.2008, 292/3.5.2008, 293/3.5.2008, 294/3.5.2008, 383/9.7.2012, 64/10.3.2014, 255/22.7.2015 αποφάσεις του ΕΣΡ, διάφορες διοικητικές κυρώσεις, το εν λόγω πρόστιμο καθορίζεται στο ποσό των 3.000 ευρώ.».

Με την κρινόμενη αίτηση θεραπείας, ο ιδιοκτήτης του ραδιοφωνικού σταθμού δεν προσκομίζει κανένα «νέο δεδομένο» υπό την προεκτεθείσα έννοια, στο οποίο να μπορεί να θεμελιωθεί το υποβαλλόμενο αίτημα, αλλά ουσιαστικώς επαναλαμβάνει τα ίδια επιχειρήματα, τα οποία είχε προβάλει κατά την προηγηθείσα διαδικασία. Δεν υπάρχει εξάλλου στην προσβαλλόμενη απόφαση κανένα νομικό σφάλμα που να μπορεί να οδηγήσει στην ανάκληση αυτής, ο δε ισχυρισμός του αιτούντος, ότι με την επιλογή από το Συμβούλιο του προστίμου ως είδους ποινής και τον καθορισμό αυτού στο συγκεκριμένο ύψος (των 3.000 ευρώ) παραβιάζεται η αρχή της αναλογικότητας (μεταξύ παράβασης και κύρωσης) είναι προφανώς αβάσιμος.

Κατά συνέπεια, πρέπει η αίτηση να απορριφθεί.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης απορρίπτει την υπ' αριθμ. πρωτ. 8259/11-12-2015 αίτηση του Παύλου Ανδρώνη, ιδιοκτήτη του ραδιοφωνικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΣ 95,5» Ν. Θεσσαλονίκης, για ανάκληση της υπ' αριθμ. 303/2018 απόφασης του ΕΣΡ.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 3^η Σεπτεμβρίου 2019 και δημοσιεύτηκε την 19^η Σεπτεμβρίου 2019.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΜΑΝΟΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ